

Opatovice 23.9.2018

Vstupní slovo: Lk 11, 27n

1. píseň 614

1. čtení: ž 1

2. píseň: na přání – děti 235

2. čtení: Mt 5,1-3

3. píseň: 384

4. píseň: 426

Poslání: Ef 6,10-16

Požehnání: A sám Bůh pokoje, ať vás provází vždycky a ve všem.

Amen.

5. píseň: 697

Milí bratři a milé sestry,

Za Ježíšem přicházejí lidé z široka daleka. Chtějí si ho poslechnout. Vidět jeho zázraky. Někteří mají velká očekávání. Doba byla zlá a komplikovaná a lidé si říkali: „Třeba zrovna tenhle tesař z Nazaretu s tím něco udělá.“

Pán Ježíš však, když spatří zástup, vystoupí na horu a tam rozmlouvá s učedníky. Na první pohled to skoro vypadá, jakoby před zástupem a jeho pochybnými očekáváním utekl.

Ale tak jednoduché to není. On evangelista Mt je velký tradicionalista. Ze všech evangelistů si právě on nejvíc potrpí na SZ. Však taky počítal s tím, že jeho text budou číst především křesťané vzeší ze židů. A proto je Evangelium, kt. napsal, plné různých odkazů na SZ postavy a děje. No a ve SZ, když někdo vystupuje na horu, tak už to něco znamená. Právě na hoře se často odehrává setkání s Hospodinem. Mojžíš, Eliáš, Abraham, či třeba David – ti všichni vystupují na horu, kde se odehraje něco zásadního, co změní běh dějin. Například dar desatera.

A když tedy Pán Ježíš vystupuje na horu, leckterého žida hned napadne – tady se odehraje, tady zazní něco důležitého.

A skutečně Pán Ježíš zde vysloví své nejcharakterističtější výroky. Někdy se říká, že je to takové jeho programové prohlášení – jako u

začínající politické strany. Pán Ježíš zde předloží celou řadu naprosto zásadních myšlenek pro celé křesťanství až dodnes.

Zazní několik slavných podobenství, výroky o soli a světle a právě blahoslavenství, jejichž začátek jsme dnes četli.

Ovšem právě blahoslavenství, kt. to celé začíná, jsou hrozně podivné texty.

Co to vůbec znamená, když o někom, řekneme, že je blahoslavený? V nových překladech čteme, že je mu blaze, nebo dokonce, že je šťastný. Je vám blaze, milí bratři a milé sestry? Zajímalo by mě, kolik z vás tohle může říct. Kdo se cítí naprosto šťastně...

Počítám, že ani tenkrát takových lidí nebylo mnoho. Vlastně se toto slovo používalo především o božstvech – jen oni jsou přece skutečně blažení!

Běžná lidská představa blaženosti by asi zněla: Blaze bohatým, šťastní jsou zdraví, blahoslavení ti, kdo nemají žádné starosti. Ale to by Pán Ježíš ani nemusel říkat, to přece každý ví...

On místo toho vyjádří nestydatou myšlenku – blaze chudým, blaze plačícím, blaze pronásledovaným, překřikovaným atd.

My jsme si na ta slova možná už zvykli, ale zkuste si představit, že to slyšíte poprvé. Takové vyjádření už dokáže lidi zvednout ze židle. „Jak může být chudák šťastný? Tak tohle nám milý Ježíši budeš muset vysvětlit.“

Tím si Pán Ježíš získává pozornost posluchačů a může navázat a vysvětlit v čem podle něj spočívá ta skutečná blaženost, pravé štěstí. My přece víme, že bohatství, krása, mládí, dokonce ani zdraví nejsou všechno a štěstí vám nezaručí! Některé věci si nekoupíte. A jsou lidé, kt. se zdánlivě nacházejí na naprostém dně a v beznaději, v těžké nemoci a oni přece prožívají nejšťastnější chvíle svého života – blaženost, štěstí. A naopak i ti, kt. mají všechno mohou být zcela nešťastní.

Hezky je to vyjádřeno i v prvním žalmu, z něhož jsme četli. Říká se, že ho snad napsal král David, nevím. Ale představme si toho velkého krále

obklopeného rádci, pochybnými úředníky, úplatnými šlechtici, patolízaly, politiky, kt. ho při první příležitosti podrazí.

Není o co stát!

A tak si zpívá písničku: „Blaze muži, kt. neseďává s posměvači. Kt. nestojí na cestě hříšných, nemusí se rvát se svévolníky a s celou touhle chátrou. Je jako strom u tekoucí vody, tam, kde jsem kdysi dávno poklidně pásl ovečky.“

Já bych se ani nedivil, kdyby král David toužil vrátit se ke svému starému nekomplikovanému životu pastevce.

Východní mudrci by možná řekli, že blaženost je spíš o nějakém nastavení v hlavě, než o skutečných vnějších podmínkách. A jeden z prvních kroků k dosažení blaženosti by tak bylo vzdát se veškerého majetku.

A opravdu - První blahoslavenství zní: Blahoslavení chudí duchem. To by opravdu mohli být ti, kt. se z duchovních příčin rozhodli pro chudobu. Ve středověku blahoslavenství chápali téměř jako rozkaz a chudobu považovali za vyšší cestu a proto lidé houfně vstupovali do klášterů, vzdávali se majetku ve prospěch církve atd.

Tím se inspirovali evangelíci kalvínského ražení, kt. žili kvůli víře velice skromně. Jenomže jim pak zbývaly peníze. A tak začali podnikat a prý zahájili průmyslovou revoluci.

Jenomže na druhou stranu chudoba a skromnost až šetrivost není sama o sobě žádná velká ctnost. Člověk, kt. žije velice skromně a všechny peníze cpe do slamníku, na tom není nic krásného. Žádná blaženost. Proto taky Pán Ježíš opakovaně vyzývá ke štědrosti, k péči o potřebné, sirotky a vdovy. A teprve, pokud to, co si já odepřu, jinému pomůžu, teprve potom to má smysl.

A to nemluvím o těch, kdo se svoji skromností rádi vychloubají.

Možná ale blahoslavenství slouží opravdu spíš k útěše pro ty, kdo jsou chudí a nemohou s tím nic dělat.

Chudý člověk nemusí být jen penězi. Chudý duchem může být nějaký prostáček, nebo i člověk postižený. Nebo nevzdělaný, nebo mladý a

naivní. Vždyť Pán Ježíš také říká: Buďte jako děti.

Mohli by sem ale patřit i ti, kt. v té duchovní rovině cosi chybí – lidé hledající duchovno, Boha. Anebo lidé duchovně zatvrzelí, odmítající jakékoliv náznaky víry.

Anebo lidé, jejichž víra se nám zdá prostá, primitivní, nebo i zvrácená. Zrovna tento týden mi přišel email od nějakého nešťastného člověka, kt. nás všechny posílal do horoucích pekel, protože nejsme správně bibličtí. A při tom si neuvědomoval, že posílat někoho do pekel je samo o sobě proti Bibli.

A taky bychom se mohli zamýšlet nad lidmi, kt. ztrácejí víru, jimž docházejí duchovní síly, smysl života atd.

Já se domnívám, že Pán Ježíš měl na mysli všechny tyto skupiny.

Všechny tyto lidi totiž viděl v zástupu, kt. ho následoval. V lidstvu.

Všechny tyto skupiny spojuje to, že není příliš o co stát. Většinu z těch věcí bychom si dobrovolně nevybrali.

Ale – právě tyhle lidi si vybral Bůh. On o něj stojí. A činí z nich občany království nebeského.

Princip je v tom, že vlastně my všichni jsme na té duchovní rovině nějak chudí – nemáme nic, čím bychom si mohli předplatit místo v nebi. Ale právě takových je království Boží – je totiž darované. Ne podle zásluh. To by se tam totiž nedostal skoro nikdo.

A to je možná něco, co právě všichni ti chudí duchem potřebují slyšet – že jsou přijati, i přes všechnu nedokonalost. To je v posledu to hlavní, co člo. přináší blaženost. Amen.